

der her og dør var et eller andet, der ikke var vurderet, som det skulde, og saa vidt jeg ved, var man fra alle Sider, jeg tror for øvrigt ikke mindst fra Venstres Side, enig om at hævde, at Overskyldraadet kun skulde være Klageinstans, kun skulde afgøre de Klager, der fremkom, medens den egentlige Fastsættelse af Værdierne skulde ligge ude hos Vurderingsraadene i Kommunerne. I denne Retning har Overskyldraadet imidlertid fuldstændig ændret Karakter. Det er ikke noget, vi selv har fundet paa, det har været i god Overensstemmelse med Lovgivningen; den betydelige Udvidelse af Antallet af Overskyldraadets Medlemmer, som skete ved den sidste Lov, vi fik vedtaget, foregik netop under Hensyn til, at man ogsaa fra Lovgivningsmagtens Side ønskede, at Overskyldraadets Virksomhed ikke skulde indskrænke sig til at paakende Klager, men skulde udvides ogsaa i Retning af at virke vejledende for og kontrollerende Vurderingsraadene. Raadet skulde i det hele taget have en ledende Stilling. Dette er i høj Grad blevet gennemført, saaledes at det er min Tro, at den Vurdering baade med Hensyn til Ejendomsskyld og med Hensyn til Jordskyld, som vil finde Sted, og som for øvrigt allerede er i Gang, naar man tager de vanskelige Forhold i Betragtning, vil blive relativt betydelig bedre, end de tidligere Vurderinger har været, men, som sagt, Øjeblikket til Vurdering er vanskeligt.

Maa jeg i denne Forbindelse gøre mig til Talsmand for et Ønske, som er ret almindeligt ude hos Vurderingsraadene; jeg ved ikke, hvor godt den højtærede Finansminister synes om det, thi det er et Ønske, der koster Penge, og jeg ved, at Ønsker, der koster Penge, er den højtærede Finansminister ikke særlig begejstret for for Tiden. Ikke desto mindre maa jeg nævne, at samtidig med, at vi har søgt at gennemføre en betydelig bedre Vurdering end tidligere, har vi ogsaa lagt mere Beslag paa Vurderingsraadenes Arbejdsevne og Tid end tidligere, og jeg vil derfor bede den højtærede Finansminister om at tænke velvilligt paa Vurderingsraadene, naar de kommer og banker paa og siger, at det er for lidt, de faar for deres Arbejde. Jeg ved for Resten ikke, om de kommer, jeg kunde tænke mig, at de allerede havde været der.

Med Hensyn til Vurderinger paa Landet har vi fulgt denne Regel, som blev fastslaaet allerede ved de første Prøvevurderinger; og jeg antager, det er Meningen at fortsætte dermed, at samtlige Landejendomme, store, smaa og middelstore, skal vurderes ud fra Værdien pr. Arealenhed og

Beliggenhedshensyn o. s. v. som den middelstore Bondegaards Jord. Ganske vist fjerner vi os derved yderligere fra de konkrete Handeler; men det er sikkert nødvendigt, naar vi skal naa til saa vidt muligt lige Skat paa lige Jord, at foretage en saadan, om jeg saa maa sige, Abstraktion, at der, hvad enten det drejer sig om en Herregaard eller et Husmandssted, regnes ud fra Værdien af den middelstore Bondegaards Jord.

For øvrigt har de største Vanskeligheder ved at vurdere Grundværdien ikke ligget i at vurdere Landbrugsejendomme. Jeg tror nok at turde sige, at de største Vanskeligheder har ligget i Byerne og med Hensyn til Skovene. Thi paa Landet havde man dog af og til Salg af større Arealer eller Bygninger. Naar f. Eks. paa en Gaard Bygningerne brændte, skete det somme Tider, at Ejendommen kom i Handelen, og man havde derved en Vejledning. De mindre Salg, der ofte finder Sted paa Landet, er ikke altid vejledende for, hvad den almindelige Jordværdi er. I Regelen er det nemlig saaledes, at enten er det Salg til Smaahuse, eller ogsaa er det en Gaard, der køber et Areal, som ligger bekvemt for at drives sammen med Gaarden, og saadanne Arealer vil i Regelen blive betalt med højere Priser end Arealer, der skal høre til en samlet Ejendom, og hvor der skal opføres Bygninger. I Byerne derimod voldte det oprindelig Vanskeligheder at finde Værdierne i Byens Centrum, hvor der næsten ingen Grundsalg fandt Sted. Men ogsaa den Vanskelighed tror jeg, de, der har haft med den Sag at gøre, vil erkende, at man er ved at komme over. Man kan i alt Fald som en udmærket Vejledning stille et Regnestykke op, hvorved man ud fra Værdierne i Byens Periferi, hvor der foreligger Grundsalg uden Bygninger, nogenlunde kan regne sig til, hvad Grundværdien kan blive i Centrum af Byen. Naturligvis kan det ikke blive nøjagtigt, men man kan dog ved disse Beregninger finde en fortræffelig Kontrol for, om det er nogenlunde det rigtige, man har fundet. Og man har endvidere i Kortmateriale, som er anvendt i stor Udstrækning til Prøvevurderingerne i 1916, i København og en hel Række Provinsbyer faaet et udmærket Middel til at sikre sig, at Værdierne bliver nogenlunde rigtige.

Efter min Mening ligger den største Vanskelighed i at finde den rigtige Værdi af en Skovs Grund, for dør er vi allerlængst fjernede fra, at man har den nøgne Jord i Handel og Vandel. Omdriften for Skovene er saa lang, at dør vil man vanskeligt kunne finde nogen Vejledning. Jeg vil her gerne